

ЛЕКЦІЯ 17 (35) ПОРОЖНЯ ДОМОВИНА І ЗАПЕРЕЧЕННЯ

В цій лекції я хотів би торкнутися того факту, що домовина виявилася порожньою. Ми з вами вже говорили про те, що Ісус Христос – історична Особа і є історичні свідчення про Його смерть. І тепер ми хочемо говорити про порожню домовину. Сам по собі факт порожньої домовини ще не є доказом воскресіння Ісуса Христа. Але цьому треба дати якесь пояснення, тобто, пояснити, що ж це таке порожня домовина. Розгляньмо тепер різні пояснення, що могло відбутися. Спочатку я хотів би розповісти про свідків, які стверджували, що домовина була порожньою, ми бачимо жінок, які прийшли рано вранці до домовини. Це було в після суботи, недільного ранку. Дуже рано. І вони хотіли, можливо, виконати якісь ритуали поховання, які вони не встигли зробити. І вони знали, що каменя буде привалено, але вони не знали, можливо, про римську печатку, бо тоді весь їхній похід був би даремний. І вони переймалися тим, хто їм допоможе відвалити каменя від гробу. Жінки, можливо, в даному випадку йшли, мотивуючись почуттями, бажаннями побути поруч, завершити справу. Ми бачимо, що апостоли прибігли, за свідченнями жінок. Ми бачимо охорону, що свідчила в Синедріоні, який вирішує поширити неправду, чому домовина виявилася порожньою. І ось свідчення про порожню домовину є в усіх чотирьох Євангеліях. Вони підтверджують це. І ми вже говорили про те, що свідоцтва Євангелій не можна просто відкинути, бо це, справді, буде упереджений підхід у висвітленні цієї події. Цікаво, що якщо б справді, тіло було б викрадено, то у євреїв є традиція вшановувати своїх учителів, але ми бачимо, що тіло було поховано, і немає свідоцтв про те, що учні вшановували могилу Христа. І ми бачимо, що учні нікуди не поїхали з Єрусалиму, і вони не втекли до якогось іншого міста, і можна було, справді, перевірити, і переперевірити їхні свідчення про порожню домовину. Погляньмо на те, що мало відбутися. По-перше, треба було, на думку жінок, відвалити каменя. Каменя можна було б відвалити чималими зусиллями, зібравши групу з двадцяти осіб. Уявіть собі, наскільки це важке завдання, чому жінки цим переймалися. По-друге, римська печатка, охорона, і потрібно було якось упоратися з охороною, що стерегла цю домовину, щоб хтось не розграбував цю гробницю, і злочинці були б покарані смертю. Коли б охорона покинула стійку, її так само стратили б. Ми читаємо, що в римській армії злочином вважалося і підлягало смертній карі, коли це було дезертирство, перехід на бік ворога, за ухід зі своєї стійки, чи спроба ухилитися від служби чи ухід з нічної стежі. Але в прямому розумінні домовина не виявилася порожньою. Ми бачимо, що відбулося щось дещо дивовижне й непояснюване. Ось коли Іван прибіг до домовини з Петром, то коли Петро зайшов, оглянув, огледівся, він побачив, що там, де лежало тіло, там лежало полотно, а тіла немає. Інакше кажучи, трохи зім'ятий погребальний саван, оце полотно, оцей кокон, який зберігає форму тіла, і «хустка на Ісусовій

голові, лежала не з плащаницею, але згорнена осторонь, в окремому місці», але всередині вона була порожньою – їх не виявили. Тому, що найперше залишилося у пам'яті учнів – це була не порожня домовина, а якраз порожній саван, що зберігав форму і позицію похованого тіла. Тут можна говорити про деякі теорії щодо того, що могло статися. Як ми можемо пояснити порожню гробницю, що ж тут могло статися? Я доволі стисло перелічу ось ці головні теорії зникнення тіла з домовини.

Перша теорія – це викрадення. Інакше кажучи, учні прийшли, викрали тіло, а потім почали всім розповідати, що Ісус Христос воскрес, через це Він Бог, Він первісток, воскреслий із мертвих. Але щоб дотримуватися цієї теорії, слід пояснити кілька ситуацій, треба дати відповідь на доволі серйозні запитання. По-перше, як можна пояснити те, що учні могли подолати римську охорону, римських солдат. Римські вояки, які чудово навчені охороняти, могли вчинити опір і могли викликати підмогу, і учням, які боялися і розбіглися, доволі складно подолати оцю перепону, охорону, до того ж камінь і римську печатку. І чому тоді не стратили солдат за те, що вони проспали, якщо, справді, як вони кажуть, що вони спали, прийшли учні і викрали тіло. І ми бачимо, що ніде немає й мови чи свідчення про те, що далі вояки були страчені. Чому не стратили учнів за викрадення. Ми бачимо, що були різні звинувачення, були різні спроби дискусій, були дебати, саджали до в'язниці, забороняли свідчити про Ісуса Христа, але ми не бачимо спроб звинувачень щодо викрадення тіла. Руйнування гробниці й викрадення в даному випадку настала б після зламу печатки, за що була жорстока кара, смертна страта, і це було розп'яття вниз головою, і по суті, римляни доволі серйозно ставилися до своєї печатки. Якщо печать була зруйнована, то обов'язково когось мали стратити: або злочинця, або вояків, які допустили такий злочин. Якщо нікого не могли визначити, хто ж винний у цьому злочині, тоді охорона несла відповідальність, і когось обов'язково покарали б за порушення печаті. Ми бачимо, що вояків не стратили, учнів не стратили, тоді постає питання, я кілька хвилин тому казав – хто ж тоді відвалив каменя? Чи був спеціальний механізм, чи шляхом якихось зусиль зсунутий, можливо, його відкинули. При тому цікаво, камінь, який можна було б від стіни відкинути. І тут запитання, і що найдивовижніше тут і не в'яснено ситуацію чи факт – це те, що полотна залишені у гробниці. Тобто, коли потрібно було швидко викрасти, коли ми бачимо, що вояки сплять, припустімо, хто тоді зайнявся тілом, щоб дістати його із полотнищ в гробниці. І виявляється, що полотно, що лежало у гробниці, що це не злодії розграбували гробницю, а злодії якраз би тіло викрадали, вони б порвали б полотно, бо їх можна було б продати, бо існував ринок з продажу поховальних полотен. І в даному випадку ми бачимо, що полотнища залишилися. І до того ж свідки Нового Заповіту кажуть, що вони були особливо сплетені, тобто, вони не були розмотані. Тому теорія про те, що це було викрадення учнями чи, можливо,

грабіжниками, насправді, не витримує випробування, тому що, або учні повинні були бути звинувачені у викраданні, чи вояки, і тоді й полотнищ не було б, коли б це були грабіжники, які хотіли просто пограбувати гробницю і таким чином, поживитися.

Наступна теорія, що пояснює порожню гробницю, чи чому гробниця виявилася порожньою – це та, що це теорія знепритомнення. Інакше кажучи, Ісус не вмер на хресті. Тобто, свідки, які свідчили про Його смерть, і сотник, який стояв, і потрібний був як свідок, і з боку юдеїв потрібен був свідок, який би офіційно свідчив перед Синедріоном про смерть Христа вони помилилися. Тобто, Христос не помер, а лише знепритомнів, і римські вояки, подумавши, що Він вже мертвий, зняли тіло з хреста, поклали до домовини, і ось від вологи, прохолоди, вологости в гробниці тіло ожило, Ісус Христос ожив, Він очунав, розмотав Самого Себе, або якось виліз із цих поховальних полотен, відсунув великого каменя, прослизнув повз охорону вояків біля гробниці, потім прийшов до Своїх учнів, став перед ними, і показав, що Він Бог, Переможець, що Він воскрес, а потім кудись пішов і помер, бо рани були смертельні. Що ми можемо сказати на спростування цієї теорії? По-перше, складніше повірити в те, що вояки помилилися в тому, що Христос мертвий. Це було їхніми обов'язками, доведеними до досконалости, до механізму, і були випадки, коли вояки страчували через розп'яття по кілька тисяч людей на день, тому вони знали, як це зробити. І до того ж сотнику треба було засвідчити під присягою про смерть Христа. Тим більше, що вирок смерти виніс Понтій Пилат, і це не залишилося непоміченим. Тому сотник і вояки не могли помилитися в тому, що мертвий Ісус Христос чи ні. В це складніше повірити, аніж в те, що Христос воскрес. Як тоді Христос звільнився від поховального одягу – це теж цікавий момент. Спробуйте сповити руки й ноги, сповити голову, спробуйте самі звільнитися ось із цих вологих, клейких, липких тканин, які оповили все ваше тіло. Як Він міг звільнитися від поховального одягу і залишити їх там? Пам'ятаєте, коли було воскресено Лазаря, то він не міг самозвільнитися, вийти з гробниці. Але далі Христос каже: «Розв'яжіть його та й пустіть, щоб ходив», тобто, йому потрібна була допомога, щоб звільнитися від поховального одягу. Інакше кажучи, як Христос міг так само вийти з гробниці, щоб хтось міг відвалити каменя, а для цього потрібно було близько двадцяти осіб. Як Він міг це зробити нечутно, непомітно? Як Він міг пройти повз вояків, вийти з гробниці, відвалити каменя і пройти повз них? На перший погляд ця теорія звучить цікаво, але, зіставивши всі факти, ми бачимо, що ця теорія більше схожа на вимисел і в неї складніше повірити, аніж в те, що Ісус Христос справді воскрес і торжествує, що є свідки воскресіння, свідки порожньої гробниці, що ангол відкотив каменя, вояки в страху й жаху розбіглися – і це було єдиним поясненням, чого вони насмілились покинути свою стійку.

Третя теорія – це теорія галюцинацій або видіння. Тобто, учні дуже хотіли щоб їхній Учитель був з ними. Вони не чекали на його смерть, вони сумували за ним, вони просто не могли змиритися з тим, що Він помер, і вони не могли повірити, що Він справді таки помер. І через достатній проміжок очікувань, можливо три дні їм здалося, що Ісус справді воскрес, їм здалося, що вони Його бачили десь у натовпі. Їм здалося, що Він йшов із ними дорогою, їм здавалося, що в кімнаті серед людей Він щойно був, ось Його хтось бачив. Але на спростування цієї теорії ми можемо задати кілька запитань. Якщо це були справді галюцинації, тобто, видіння, то хто ж тоді відвалив каменя від входу до гробниці, чому тоді гробниця виявилася порожньою, чому камінь був відвалений, чому охорони не виявилось на місці, чому печать було порушено і чому тут безліч питань постає: чому полотнища не лежали на місці. З цим треба щось робити. Ці факти треба якось пояснити. Чому втекли вояки, якщо учні просто пізніше це побачили, як їм здалося, воскреслого Христа, чому вояки втекли? Тобто, щось відбулося в самій гробниці. Це не були галюцинації чи видіння учнів пізніше. І водночас. Коли ми ведемо мову про галюцинації, ми повинні розуміти, що таких однакових галюцинацій не відбувається у багатьох людей одночасно. Тобто, понад п'ятисам особам, Ісус Христос явився сорока, потім дванадцятьом, вони з ним розмовляли. Ми читаємо свідчення, що Його можна було доторкнутися, Він з ними їв, Він з ними розмовляв. Ми розуміємо, звісно, що воскресле тіло Ісуса Христа було іншим, не таким, до яких ми звикли, до фізичних тіл, тобто Він міг з'явитися у кімнаті за зачиненими дверима, бо учні через переляк зачинилися, можливо, навіть на замок замкнули двері, якісь замки були на ті часи, але Він зміг з'явитися серед них. Він міг бути невидимим дорогою з учнями, що йшли до Еммаусу. Він зупинився, говорив з ними, потім їв і став невидимий для них. І ми водночас бачимо, що Його можна було доторкнутися, Він казав Хомі: «Доторкнися Мене»; Він їв, Його було чутно, Його видно; Він ходив по землі; Він сидів біля багаття і міг приготувати їжу і вести бесіду. Тобто, ми бачимо. Що це не просто галюцинація, короткочасне якесь видіння, що його ти не бачив. Це була справді зустріч із живим воскреслим Господом Ісусом Христом.

І звісно, що ми не можемо залишити без уваги останню теорію, що це не та гробниця. Швидше за все, учні, жінки, що пізно ввечері здійснювали поховання, вони поховали тіло, але рано вранці, вони прийшли не до тієї гробниці, прийшли не до тієї могили. Прийшли не туди, де лежало тіло Христа, а прийшли туди де було багато однакових гробниць. І куди вони прийшли, виявилось, що це була інша гробниця, яка була справді порожньою, камінь непривалений, охорони немає, печатки немає. Вони здивувалися, що ж сталося. По-перше, ми маємо сказати, що не в темряві відбувалося поховання, бо в юдеїв субота починається о шостій годині вечора, тобто, до шостої години вечора, до заходу сонця, можливо було вже

здійснено поховальні ритуали, на місці, де мало відбуватися поховання, і вони могли розуміти, де була гробниця. По-друге, гробниця, в якій поховали Ісуса Христа, була гробницею багатого людини. Це, звісно, не будь-яка звичайна могила, яких багато. Це одна із найбагатших людей того часу. І це було місце, де не всіх ховали поспіль. Це була гробниця, висічена в скелі, і їй неможливо було поплутати. І водночас ми можемо задати запитання: чи тільки всі прийшли до тієї гробниці, крім жінок, але й усі прийшли до тієї гробниці: учні, жінки, первосвященики, вояки, анголи, Никодим. Чи сам власник гробниці переплутав гробницю, чи як по-іншому можна висловитися? Бо всі деталі мають значення. Чому тоді в цій гробниці, до якої вони прийшли, можливо, це і не та гробниця, лежали поховальні полотна Христа: кокон, в якому був Христос, хустка, що лежала окремо – чому вони всі залишилися, а тіла не було. І чому ж тоді первосвященики не показали ту справжню гробницю учням, щоб спростувати їхню проповідь. Було б сказано, що то не та гробниця, то чому ж тоді правильна гробниця не була показана. Інакше кажучи, чому ж правильну гробницю не показали. Можна було б показати тіло, можна було показати гробницю, і на цьому зупинилося б будь-яке свідчення, або спроба свідчення. Але ми бачимо, ми цього не знаходимо. Інакше кажучи, ми можемо твердо стверджувати, що ця історична Особа справді було страчено, і Христос помер, і по трьох днях гробниця виявилася порожньою. Як ми можемо пояснити це? І щоб зіставити ці факти, ми можемо лише побачити, що це значило, виходячи з наступних подій, як вони розвивалися далі. Ми бачимо, що багато учнів свідчили про особисту зустріч із Ісусом Христом, і як ми говорили, це не могла бути галюцинація чи масове видіння. До того ж ми бачимо, що всі ці учні твердо стояли на своїх переконаннях, що вони справді зустрілися з воскреслим Христом після смерті, що вони життя віддали за це свідчення. Тобто, іншими словами, ось ви би брали участь у похованні відомої людини, бачили, як клали до гробниці, бачили, як її засипали, побачили, як поставлено пам'ятника, огорожу, а згодом по трьох днях ви зустрічаєте цю людину. Це не якесь одноразове таємне видіння, ви могли насправді переконатися, що вона воскресла, доторкнутися до неї, поговорити. До цього ви нею спілкувалися три роки. У вас немає сумніву, що це інша особа. І ви настільки переконані, що це ніхто інший, а саме та людина, що померла, а тепер жива. Зауважте, що цей факт абсолютно міняє ваше розуміння смерті. Якщо вона була мертва, в чому ви абсолютно переконані, а нині вона жива – це не кінець. Смерть більше ніколи не всевладна. Ось тому апостол Павло каже: «Де, смерте, твоя перемога? Де твоє, смерте, жало?» Ми бачимо, що учні настільки були здивовані цим фактором, цим особистим переживанням, особистою зустріччю з Ісусом Христом, що далі їхнє життя зазнало глибоких змін. Тобто, вони все своє життя присвятили цьому факту, і за свідчення цього факту – факту воскресіння Ісуса Христа прийняли смерть. Як я вже казав, усі вони закінчили своє життя

мученицькою смертю, обстоюючи свої переконання. Коли б вони були ошуканці, коли б вони були непереконані, то у будь-який момент, коли перестало бути вигідним це свідоцтво воскресіння Ісуса Христа – вони б відмовилися – чи Петро, чи Іван, чи будь-хто. Вони б сказали, що справді, це було нам вигідно, але ми це видумали. Але ми бачимо, що всі вони до смерті обстоювали цей факт, що Ісус Христос воскрес. І вони буквально не боялися смерті, вони казали, що «Смерть нам більше не страшна. Ми перейшли від смерті в життя!» Друзі, ось якщо для вас життя має сенс нині, то воно колись закінчиться, для мене це було, справді, до навернення до Бога, що життя немає сенсу. Невже моє життя мине в цих беззмістовних діях, і коли я почав читати Писання, Біблію, коли я почав роздумувати над тим, що, справді, воскресіння Ісуса Христа все міняє, і коли я примирився з Богом, то тоді ти розумієш, що життя нині має сенс, тому що вона впливає на вічність. Вічність ніколи не припиниться. Ось це і є початок нового життя. І ось Христа названо Первістком з померлих, Він називає нас братами. Я хотів би звернутися до вас, мої слухачі, що, справді, з цим фактом треба розібратися, бо він настільки важливий, що воскресіння Ісуса Христа пропонує настільки багато, що просто відмахнутися буде безумством. Річ у тім, що приймаючи воскресіння, приймаючи вічність, ви набуваєте набагато більше, що щоб ви могли ще втратити, приймаючи воскресіння, приймаючи вічність. Можливо, багатьом довелося зазнати лиха і страждань. Але це короткочасне життя, короткочасні страждання нічого не варті у порівнянні з вічністю, з безкінечним життям із Христом. І я хотів би, щоб кожен слухач міг би розібратися, чому ж все ж таки віряни настільки переконані, бо набагато легше вірити у воскресіння, аніж у будь-яке інше пояснення цих історичних фактів, з якими ми маємо справу.